

יבמות כב

עוד שאלה: שלח ליה רב משרשיא מתוסנייא לרב פפי: ילמדנו רבינו, אשת אחי אבי האב, ואחות אבי האב, מהו? מדלמטה ערוה - למעלה נמי גזרו ביה, או דלמא, הא איתפליג דרתא?

תשובה: תא שמע **מה הן שניות**, ולא קחשיב להו בהדיהו!
דחייא: תנא ושייר.

שאלה: מאי שייר דהאי שייר?

תשובה: שייר שניות דבי רבי חייא

הוראה בעניין: אממר אכשר באשת אחי אבי אביו ובאחות אבי אביו.

קושי: אמר ליה רב הלל לרב אשי: לדידי חזיא לי שניות מר בריה דרבנא, וכתיבן שיתסרי לאיסורא. מאי לאו:

- תמני דמתניתא,
 - ושית דבי רבי חייא,
 - והנך תרתי - הא שיתסרי.
- דחיית הקושי: ולטעמיד: שיבסרי הויין, דהא איכא אשת אחי האם מן האם, דפשטינן לאיסורא!

תירוץ לדחייא: הנך תרתי דדמיין להדדי כחדא חשיב להו, והא שיתסרי.

חזרה לקושי נגד אממר: והא מכל מקום לדידי חזיין לן דכתיבן לאיסורא!

תירוץ: אמר ליה: וליטעמיד, אי הוה כתיב להיתירא, מי הוות סמכת עליהו? דמר בריה דרבנא מי חתים עליהו? השתא נמי דכתיב לאיסורא — לאו מר בריה דרבנא חתים עליהו

שניות

המקור לכך שזה אסור	הערוה שאסורה מדרבנן	
ברייתא	אם אמו	1
	ואם אביו	2
	ואשת אבי אביו	3
	ואשת אבי אמו	4
	ואשת אחי האב מן האם	5
	ואשת אחי האם מן האב	6
	וכלת בנו	7
	וכלת בתו	8
ר' חייא	שלישי שבבנו	9
	שלישי שבבתו	10
	שלישי שבבן אשתו	11
	שלישי שבבת אשתו	12
	רביעי שבחמיו	13
	רביעי שבחמותו	14
לפי רב פפא – ובניגוד לאממר שהתיר	אשת אחי אבי האב, ואחות אבי האב	15
מסקנה מדברי רב יהודה בר שילא	אשת אחי האם מן האם	16

קושי על הלשון בתנא דבי ר' חייא: א"ל רבינא לרב אשי: מאי שנא למעלה דקחשיב לה לאשתו, ומאי שנא למטה דלא קחשיב לה לאשתו?

תירוץ: למעלה - דאיסורא מכח אשתו קא אתי - חשיב לה, למטה - דאיסורא לאו מכח אשתו קאתי - לא קחשיב לה.

קושי: והא בן אשתו ובת אשתו, דאיסורא מכח אשתו קאתי, ולא חשיב לה!

תירוץ: אידי דתנא שלשה דורות למטה דידיה ולא חשבה, תנא נמי ג' דורות למטה דידיה ולא חשבה.

שאלה על ר' חייא: א"ל רב אשי לרב כהנא: שניות דבי רבי חייא, יש להן הפסק או אין להם הפסק?

תשובה 1: ת"ש, דאמר רב: ד' נשים יש להם הפסק, ותו לא.
דחיית התשובה: דלמא, כי קאמר רב - לההיא מתניתא.
תשובה 2: ת"ש: **שלישי ורביעי**; שלישי ורביעי אין, טפי לא.
דחיית התשובה: דלמא משלישי ואילך, מרביעי ואילך.

שאלה בעניין גרים: אמר ליה רבא לרב נחמן: חזי מר האי מרבנן דאתא ממערבא ואמר, בעו במערבא: גזרו שניות בגרים, או לא גזרו שניות בגרים?
תשובה: אמר ליה: השתא ומה ערוה גופה, אי לאו שלא יאמרו באין מקדושה חמורה לקדושה קלה - לא גזרו בהו רבנן, שניות מיבעיא?
מחלוקת בעניין גרים - קרובים בעדות: אמר רב נחמן: גרים, הואיל ואתו לידן, נימא בהו מלתא: אחין מן האם - לא יעידו, ואם העידו - עדותן עדות, אחין מן האב - מעידין לכתחלה. אממר אמר: אפילו אחין מן האם נמי מעידין לכתחלה.
שאלה: ומ"ש מעריות?

תשובה: ערוה - לכל מסורה, עדות - לבית דין מסורה, וגר שנתגייר - כקטן שנולד דמי.
משנה. מי שיש לו אח מכל מקום - זוקק את אשת אחיו ליבום, ואחיו הוא לכל דבר, חוץ ממי שיש לו אח מן השפחה ומן הגויה. מי שיש לו בן מכל מקום - פוטר אשת אביו מן היבום, וחייב על מכתו ועל קללתו, ובנו לכל דבר. חוץ ממי שיש לו בן מן השפחה ומן הגויה.

שאלה: מכל מקום לאתויי מאי?
תשובה: אמר רב יהודה: לאתויי ממזר.
קושי: פשיטא, אחיו הוא!
תירוץ: מהו דתימא, לילף אחוה אחוה מבני יעקב: מה להלן - כשרין ולא פסולין, אף כאן - כשרין ולא פסולין, קא משמע לן.
קושי: ואימא הכי נמי?
תירוץ: כיון דלענין יבום מיפטר נפטר, מיזקק נמי זקיק.

ואחיו הוא לכל דבר.
שאלה: למאי הלכתא?
תשובה: לירשו וליטמא לו.
קושי: פשיטא, אחיו הוא!
תירוץ: סלקא דעתך אמינא: הואיל וכתוב: **כי אם לא אכרו הקרוב אלו**, ואמר מר: **אכרו** - זו אשתו, וכתוב: **לא יטמא אצל אצמו אהלו**, יש בעל שמטמא ויש בעל שאין מטמא, הא כיצד? מטמא הוא לאשתו כשרה, ואין מטמא לאשתו פסולה, הכי נמי: מטמא הוא לאח כשר, ואין מטמא לאח פסול - קא משמע לן.
קושי: ואימא הכי נמי?
תירוץ: התם לאפוקי קיימא, הכא אחיו הוא.

חוץ ממי שיש לו אח מן השפחה ומן הגויה.
שאלה: מאי טעמא?

תשובה: אמר קרא: **האשה וילדיה תהיה לאדוניה**

מי שיש לו בן מכל מקום פוטר וכו'.
שאלה: מכל מקום לאתויי מאי?
תשובה: אמר רב יהודה: לאיתויי ממזר.
הסבר: מאי טעמא? דאמר קרא: **ופן אין לו** - עיין עליו.

וחייב על מכתו.
קושי: אמאי? קרי כאן: **ונשיא אצמך לא תאכר**, בעושה מעשה עמך!
תירוץ: כדאמר רב פנחס משמיה דרב פפא: בעושה תשובה, הכא נמי כשעשה תשובה.

קושי על התירוץ: והאי בר תשובה הוא? והתנן: שמעון בן מנסיא אומר: איזהו מצוות לא יוכל לתקון? זה הבא על העררה והוליד ממנה ממזר!
 תירוץ: השתא מיהא עושה מעשה עמך הוא.

אחותו שהיא בת אשת אביך

ויקרא פרק יח

(ט) ערות אחותך בת אביך או בת אמה מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותך:
 (יא) ערות בת אשת אביך מולדת אחותך הוא לא תגלה ערותה:

רבי יוסי בן יהודה	תנא קמא	
אינו חייב אלא משום אחותו בלבד, ולא מפני בת אשת אביו	חייב משום אחותו ומשום בת אשת אביו	הבא על אחותו, והיא בת אשת אביו
אחותך היא - משום אחותו אתה מחייבו, ואי אתה מחייבו משום בת אשת אביו.	מכדי כתיב: <i>ערוה אחותך בת אביך</i> או <i>בת אמה</i> , <i>ערוה בת אשת אביך מולדת</i> אביך אחותך היא למה לי? שמע מינה לחייבו משום אחותו ומשום בת אשת אביו	הטעם
משום אחותו אתה מחייבו, ואי אתה מחייבו משום בת אשת אביו	לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו, לומר, שאין מזהירין מן הדין	אחותך היא
מדגיש שזה רק משום אחותו	כדי ללמוד שבאופן כללי אין מזהירין מהדין שלא תחשבו מילתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא דחיייה מר' יוסי: אם כן, ליכתביה רחמנא <i>אחותך היא</i> באידך קרא (בפסוק ט ששם מופיע בת אביך <u>א</u> בת אמך כי משם יש לדרוש את הק"ו)	היא
מי שיש לו אישות לאביך בה, פרט לאחותו משפחה ועובדת כוכבים, שאין אישות לאביך בה קושי: ואימא: פרט לאחותו מאנוסה! תירוץ: ההיא לא מצית אמרת, מדרבא; דרבא רמי, כתיב: (ויקרא י"ח) <i>ערוה בת פנך</i> או <i>בת פתך</i> לא תגלה, הא בת בנה דידה ובת בתה דידה שרי, וכתב: (ויקרא י"ח) <i>ערוה אשה ואתה לא תגלה את בת פנה ואת בת פתה</i> , הא כיצד? כאן באונסין, כאן בנשואין לגבי ילדים מאונס, הם נחשבים כילדיו, לכן גם לעניין אחוה		בת אשת אביך

